

Besluitformulier

Team Vastgoed en Grondzaken

Zaaknummer : 3807615 Datum : 12 februari 2026	Opsteller : C. Reumerman
Onderwerp: Vaststelling leerlingenprognoses basisonderwijs (BO), voortgezet onderwijs (VO) en (voortgezet) speciaal onderwijs ((V)SO) als gemeentelijk toetsingskader voor onderwijshuisvesting.	
Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. De leerlingenprognoses BO, VO en (V)SO, opgesteld op basis van de 1 oktober 2025-telling, vast te stellen als gemeentelijk toetsingskader voor onderwijshuisvesting.2. De vastgestelde leerlingenprognoses te hanteren bij het Integraal Huisvestingsplan (IHP), capaciteitsvraagstukken en de beoordeling van aanvragen van schoolbesturen.	

Publiekssamenvatting

De gemeente laat jaarlijks leerlingprognoses opstellen door XxlInc, een bedrijf dat gespecialiseerd is in het opstellen van leerlingprognoses. De leerlingprognose wordt opgesteld voor het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. De prognose geeft per jaar inzicht in het te verwachten aantal leerlingen van de school. Op basis van deze leerlingprognose wordt bepaald op hoeveel m2 een school recht heeft bij (vervangende) nieuwbouw (het aantal leerlingen bepaald het aantal m2), en het beoordelen van aanvragen voor uitbreiding van het gebouw en onderwijsleerpakket en meubilair. Na vaststelling worden de prognoses gedeeld met de betrokken schoolbesturen en gebruikt in alle relevante huisvestingsplannen.

Inleiding

Op basis van de leerlingtelling van 1 oktober 2025 (DUO) zijn nieuwe leerlingenprognoses opgesteld voor BO, VO en (V)SO binnen de gemeente. Deze prognose dient als onderbouwing voor het Integraal Huisvestingsplan (IHP), capaciteitsvraagstukken en de beoordeling van aanvragen van schoolbesturen.

De prognoses worden jaarlijks opgesteld door XxlInc volgens Bijlage II: Prognosecriteria van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2025, gebaseerd op de modelverordening van de VNG. Bij het opstellen van de leerlingprognose wordt rekening gehouden met:

- a. Het voedingsgebied (waar komen leerlingen vandaan)
- b. De bevolking in het voedingsgebied verdeel in relevante leeftijdsgroepen
- c. De woningvoorraad en wijzigingen daarin, inclusief eventuele wijzigingen van het voedingsgebied door de woningbouwplannen
- d. Veranderingen als gevolg van migratie, sterfte en geboorte in de leeftijdsgroepen bedoeld onder b
- e. Veranderingen in de bevolking als gevolg van wijzigingen in de woningvoorraad

- f. De verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool
- g. Het onderwijs dat wordt gegeven.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met de formele vaststelling van de leerlingenprognoses ontstaat een eenduidig en betrouwbaar toetsingskader voor onderwijshuisvesting. Dit ondersteunt:

- Goede planning van schoolcapaciteit en huisvesting.
- Transparante en consistente beoordeling van aanvragen van schoolbesturen.
- Een juridische basis bij besluiten over nieuwbouw, uitbreiding en capaciteitsbepaling van scholen.

Hierdoor kan de gemeente voldoen aan de wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende onderwijsvoorzieningen.

Kader

- Verordening voorzieningen in de huisvesting onderwijs 2025 Gemeente Alphen aan den Rijn

Argumenten

- Eenduidigheid en transparantie: De prognose is opgesteld volgens Bijlage II van de Verordening en zorgt voor uniforme uitgangspunten voor alle scholen met betrekking tot eventuele toekenning van aangevraagde voorzieningen.
- Actueel en betrouwbaar: Jaarlijkse actualisatie zorgt er voor dat de leerlingprognose up-to-date is .
- Beleidsrelevantie: De prognose ondersteunt besluiten over uitbreiding, (vervangende) nieuwbouw, capaciteitsbepaling en het IHP.
- Integrale planning: Helpt bij het afstemmen van schoolcapaciteit op demografische trends en woonontwikkelingen.

Participatie

De schoolbesturen hebben op 29 januari 2026 de concept-leerlingprognose toegezonden gekregen. Op het toesturen van de concept- leerlingprognose zijn reacties ontvangen van de schoolbesturen Morgenwijzer en Groeiling.

Stichting Morgenwijzer heeft op 5 februari 2026 aangegeven niet in te kunnen stemmen met de opgestelde prognose en verzocht om uit te gaan van de leerlingtelling per 1 oktober 2026. Dit verzoek wijkt af van de vastgestelde werkwijze waarop een leerlingprognose wordt opgesteld. Deze werkwijze is vastgesteld door de raad op 12 december 2024 in de Verordening huisvesting onderwijs gemeente Alphen aan den Rijn 2025 – bijlage2. Conform de vastgestelde werkwijze wordt het opstellen van een leerlingprognose gebaseerd op de meest recente, door DUO vastgestelde leerlingtelling, bij het opstellen van de huidige leerlingprognose is dat 1 oktober 2025. De ontvangen reactie van Morgenwijze leidt er niet toe om het college te adviseren om de huidig opgestelde leerlingprognose aan te passen.

De Groeiling heeft op 5 februari 2026 aangegeven zich niet te kunnen vinden in de leerlingtelling per 1 oktober 2025 en de daaruit voortvloeiende prognoses, omdat zij op basis van de instroomontwikkelingen van de afgelopen jaren andere verwachtingen hebben voor de toekomstige leerlingaantallen. Deze reactie is geen aanleiding om het college te adviseren om af te wijken van de vastgestelde werkwijze.

Financiële consequenties

Aan het vaststellen van de leerlingprognose zijn geen financiële consequenties verbonden.

Bijlage(n)

- Leerlingprognoses 2026 BO, VO en (V)SO
- Bijlage II van de Verordening voorzieningen in de huisvesting Onderwijs 2025 Gemeente Alphen aan den Rijn
- Reactie Morgenwijzer
- Reactie Groeiling